

Közeleti Hírmondó

2015/4 negyedév

Felelős kiadó: Náraiért Egyesület

megjelenik 500 példányban

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Horváth Szabolcs, Németh Tamás
Felelős kiadó: Náraiért Egyesület • www.kozeletihirmondo.gpinet.hu

Szüreti felvonulást tartottunk

Szeptember 23-án, szombaton délután kettő órától szüreti felvonulást tartottunk, melyet 18 órától a Művelődési ház színpadán szüreti műsor követett. Felléptek a helyi óvodások, iskolások, a Sárgaliliom Énekkar és az Örökzöld Nyugdíjasklub. Meghívott vendégeink Kazár község volt Polőcfőldről. Öt pár táncos érkezett, akik több rövid műsorral léptek fel, elhozva hozzánk a palóc virtust, kultúráját. Velük érkezett Gecse Ákos polgármester és Szládek János alpolgármester, illetve több öltöztető asszony is, akik szintén

részt vettek a szüreti felvonulásunkon. Ezúton is meg szeretném köszönni mindenkinek, aki bármivel is hozzájárult a felvonuláshoz és műsorhoz, akár résztvevőként, szereplőként, traktorosként, vagy rendezőként! Nagyon ötletes jelmezes felvonulókat is láthattunk: úttörőket, kisdobosokat, de a hupikék törpikék csapata is nagy sikert aratott. A menettel tartottak az óvodások, iskolások is, illetve sokan mások. A képes beszámolót Molnár Bianka készítette.

Németh Tamás

Németh Tamás polgármester megköszöni Gecse Ákos, Kazár polgármesterének, hogy elfogadták a meghívást

2

Önkormányzati hírek

3

Orvosi tanácsok

6

Szüreti felvonulás

8

A 2015/16. tanév Náraiban

10

Náray-Szabó István

Önkormányzati hírek

Rendezvényeinkről

Július 11-én tartottuk ez évi falunapunkat, amelyre ezúttal is nagyon sokan látogattak ki, jöttek át a szomszédos településekről. Az esti órákban az egyidejű jelenlévők száma jócskán meghaladta az ezer főt. Hagyományosan labdarúgóturnával indult a nap a sportpályán, majd a folytatás a Millenniumi-parkban folytatódott kulturális és zenés programokkal. A faluvacsora ezúttal is szarvaspörkölt volt, amelyet Závár Gyula és Moór Attila vadászok készítettek el. A kora esti órákban a színpadra szólítottuk a tavalyi évben született gyermekeket, akiket egy vidám műsor keretében Nárái Polgárrá fogadtuk és átadtuk nekik az ezt tanúsító oklevelet. A Győri Nemzeti Színház művészei ezúttal is vidámságot varázsoltak. Mindezek mellett felléptek a helyiek is, a Sárgaliliom Énekkar és az Örökzöld Nyugdíjasklub tagjai. Az este a mulatozásról szólt, hajnalig tartó zenével, sztárvendégeként Bunyós Pityu lépett a színpadra.

Augusztus 20-án Szent István király és államalapításunk ünnepére gyűltünk össze.

Szeptember 26-án, szombaton szüreti felvonulást tartottunk, amelyen a vendégfellépő Kazárról érkezett, akik a palóc kultúrát hozták el hozzánk az ország nyugati szegletébe.

Október 24-én tartjuk az október 23-ai rövid megemlékezésünket, amellyel egy időben a Hámán Kató utca neve változik Náráy-Szabó István utcára. A rendezvényre várjuk a Náráy-Szabó család Budapesten élő tagjait is, illetve Hende Csabát, Nárái országgyűlési képviselőjét, Harangozó Bertalan kormány megbízottat és Dr. Puszkás Tivadar, Szombathely polgármesterét is. A megemlékezés 15 óra 30 perckor kezdődik Szombathelyen a Király utca 29 számú Náráy-Szabó István egykori lakóházánál, amelyet ünnepélyesen megkoszorúunk. Utána a Nárái Temetőben helyezzük el a megemlékezés koszorúját a Náráy-Szabó család sírkápolnájánál. Majd 16 órától Náraiban a Művelődési házban folytatódik a rendezvény. Náráy-Szabó István tudományos munkásságát már említettem, mint világhírű kémikus írta be magát a történelembe, sok más szabadalom mellett az ő érdeme a kétkomponensű műanyagragasztó felfedezése és a saválló cement kikísérletezése is. Az utcanév-változásról hivatalunktól az érintett utca lakóinak a tájékoztatást időben eljuttatjuk, hogy az okmányok cseréje zökkenőmentesen menjen végbe. Az új utcanévet táblával is fogjuk az utca elején jelölni. Mivel a még Lóránth József egykori polgármester által állított fa utca névtáblákat mára erősen megviselte az idő, bár néhány éve teljes rekonstrukciót hajtottunk végre, hamarosan időszzerű lesz ezek cseréje is időtállóbbakra. Ezért már a Náráy-Szabó István utcát az új táblával fogjuk jelölni, amely Budapesten készül egy kovácsműhelyben, kézi kovácsolással.

Útpályázatokról

Megtörtént az útpályázatok elbírálása, sajnos ezúttal nem jött össze a Béke, József Attila és a Tulipán utcák felújítására benyújtott pályázatunk. Jellemzően túl sok önkormányzat szeretett volna forráshoz jutni, de csak nagyon keveseknek sikerült. Szinte ugyane-

kor jelent meg egy másik felhívás az adósságkonszolidációban részt nem vett, azaz el nem adósodott önkormányzatok részére. Nárái méretét, lakosságát figyelembe véve 20 millió forint összeg felső határig nyújtható és nyújtottunk be fejlesztési pályázatunkat szintén a három fenti utca útburkolatának felújítására. Ami számunkra nem kedvező, ennél a pályázatnál előnyben részesülnek a kétezer fő feletti települések, így hátrányból indulunk, de megpróbáljuk.

Egyéb fejlesztéseinkről

Mint ahogy fentebb írtam, a meglévő fa utca névtáblák folyamatos faápolást, karbantartást, pótlást igényeltek, ezért hamarosan időszzerűvé válik cseréjük, így már a régi tönkrementeket sem pótoljuk, javítjuk. Helyettük időálló, esztétikus, Nárái arculatához igazított – azt tovább emelő – kovácsoltvas táblatartókon elhelyezett zománcozott, festett, a település címerével ellátott egységes utcanévtáblákat készítünk. Reményeink szerint két év alatt megy végbe az összes tábla cseréje. A hamarosan kihelyezésre kerülő Náráy-Szabó István utca és a vele szembeni, a falu elején a Petőfi Sándor utcát jelző táblák hamarosan kihelyezésre kerülnek. Az új utcanévtáblák Budapesten készülnek egy kovácsmanufaktúrában, hagyományos tűzi kézi kovácsolással, feketére festve. Reményeink szerint strapabíróbbak lesznek a jelenleginél, jobban ellenállnak a rongálásoknak és az időjárási viszonyok sem viselik meg őket.

Az idei falunap alkalmával egy új szokást vezettünk be, három színből álló kokárdákat helyezünk ki nemzeti ünnepeink alkalmával a település fő utcáiban az ünnep előtt már egy héttel. A Petőfi Sándorban, illetve Kossuth Lajos utcában a sportpályáig, ezzel is meghittebbé téve ünnepeink méltóságát. Külön is szeretném megköszönni Békésiné Ruisz Máriának a segítségét, amiért a kokárdákat elkészítette.

Sikeres a buszpályázat!

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások fejlesztésére buszpályázatot írt ki, amelyre a Náráiért Egyesület gesztorságával pályázatot nyújtottunk be. Munkánkat siker koronázta, pozitív elbírálásban részesültünk, így ha minden jól megy, idén ősszel megérkezik a kilencszemélyes Opel Vivaro kisbusz községünkbe. Ezzel összefüggésben egy fedett beállót is építettünk a Művelődési ház udvarán, ez is feltétele volt a buszpályázatnak. A munkálatokat helyi vállalkozók végezték. Az acélszerkezet-készítést Szakály Tamás helyi lakatosmester és segítői, a térbetonozást Kurcz Ernő burkoló, az alépitményi munkákat Stieber László végezte.

Migránsok térségünkben

Történelmi idők óta élünk. Úgy tűnik, Európa egyelőre nem képes orvosolni a migránsok okozta problémát. Eddig már több mint 200 ezer, főként szír és afgán menekült kelt át hazánkban Németország irányába. Ami tény, a második világháború óta nem volt Európában ekkora népvándorlás. Vas megyében augusztus 31-ig 322 migránst fogtak el, ahol egyelőre nincs elrendelt fokozott ellenőrzés. Nárái földrajzi elhelyezkedésénél fogva, mint határ közeli település különösen érintett. Ez idáig számos jelzés érkezett felém

a településünk határában jelenlévő, átvonuló migránsokkal kapcsolatban, de csak kevés akadt fenn a rendőrségi ellenőrzések során. Vagy azért, mert mire a hatóság a helyszínrre ért volna már továbbhaladtak, vagy mert egyszerűen a hatóság irányába sem érkezik jelzés. Nyomatékosan kérek mindenkit, aki sötét bőrű, szemmel láthatóan migráns személyeket észlel térségünkben, azonnal jelezze telefonon a rendőrség felé, vagy felém (is), mert közös ügyünk a település biztonsága. A migránsok rendszerint északi vagy déli irányban kerülnek el Nárait, akik a határ irányába tartanak néhány fős csoportokban, de volt, aki egyszerűen átsétált településünkön. Az egyik elfogásnál jómagam is jelen voltam. Konkrétabban augusztus 31-én, hétfőn 17 óra magasságában Szombathely irányából tartott gyalogosan Nári felé két 25-30 év körüli 165-170 cm magasságú, vékony testalkatú, barna bőrű, mint később kiderült szírpállampolgár. Az intézkedés alá vont szírpállampolgárok nem tudták igazolni magyarországi tartózkodásuk jogszerűségét, így a rendőrök előállították és ellenük tiltott határátlépés kísérlete miatt szabálysértési eljárást indított a Szombathelyi Rendőrkapitányág. Vallomásukból kiderült, Németországba szerettek volna menni, a határt Pornóapátnál tervezték átlépni. Az elfogásnál és motozásnál nem tanúsítottak ellenállást, jól öltözöttek és ápoltak voltak, akiknél sem váltóruha, sem komolyabb felszerelés nem volt, mindössze egy ásványvizet palackkal és kisebb táskával közlekedtek, no meg személyi irataikkal és jelentős készpénzzel. Tudni kell, a migránsok nem ritkán 4-8000 euró készpénzzel is rendelkeznek.

Képviselő-testületi beszámoló

Folyamatban van a Rendezési terv egyszerűsített módosítása, amelyet a mezőgazdasági vállalkozások kezdeményeztek, ők a költségviselői is. A változás jellemzően a külterületek szabályozására terjed ki.

Változás várható az orvosi ügyelettel kapcsolatban, ugyanis az OMSZ felmondta a szerződést, így „válsághelyzet” alakult ki. A környékbeli polgármesterek többször összegyűltek egyeztetésre a probléma megoldására, az új orvosi ügyelet működtetésével, finanszírozásával és helyiségeivel kapcsolatban. Mivel Nári a szombathelyi ellátási területéhez tartozik, ezért bennünk közvetlenül nem érint (akárcsak Sét), de a többi település bizony nehéz helyzetbe került.

A 2014. évi belső ellenőri jelentés, a 2014. évi gyermekvédelmi beszámoló megtárgyalása megtört.

Nyilvánosságra hozta a jegyző a nagyobb adóhátalékot felhalmozó magánszemélyek és cégek adatait, adótartozásuk mértékét. A törvény értelmében a magánszemélyek esetében ezer, míg a cégek esetében tízezer forint feletti adótartozás nyilvánosságra hozható. Helyi rendeletünk értelmében a magánszemélyek esetében a 25 ezer forint feletti, míg a cégek esetében a 100 ezer forintot meghaladó adótartozásokat hozzuk nyilvánosságra. Az adóosztály megkezdte a tartozások behajtását is, míg a gépjárműadó elmaradások esetében több alkalommal éltünk a gépjármű forgalomból történő kivonásával is.

17,25 millió forint útfelújítási pályázatunk nem nyert.

20 millió forint értékű útfelújítási pályázat benyújtásra került.

11,3 millió forint értékű Opel Vivaro buszpályázatunk nyertes lett.

Megtárgyaltuk a közcélú dolgozók munkafelosztását, így az idei évben is rendben zajlottak a zöldterület karbantartások, fűnyírások.

A Kossuth Lajos utca vis major felújítása vonatkozásában a Kormányhivatal a közbenső helyszínszemlélet október 1-jén folytatta le. Így a végső aszfaltszőnyeget a kivitelező ezt követően fogja bedolgozni, erre remélhetőleg októberben sor kerül.

A járdafelújítások terén előreláthatóan november hónapban fog a kivitelező felvonulni.

A plébániaudvaron több elszáradt fa kivágásra szorult. Góber Tamás és Molnár József voltak segítségünkre, akik szakszerűen elvégezték a korhadt fák kivágását. Segítségüket ezúton is köszönjük! A fák a Művelődési ház fatárolójába kerültek, míg a gallyak ezt követően kerülnek majd elégetésre.

Személyi változások az óvodában. A meglevő gyermeklétszám indokolt egy új óvónői státuszt normatív finanszírozás mellett. A kiírt állásajánlatra mindössze egy pályázat érkezett: Nádas Nikoletté, aki így szeptember 1-jétől tölti be az állást. Korábban már dolgozott helyettesítő óvónőként Náraiban, de most Jákról került hozzánk. Vincze Józsefné dajka nyugdíjba vonulása okán hirdettünk dajkaállást. Több pályázó közül a Náraiban élő Királyné Farkas Erika pályázatát elfogadva szeptember 1-jétől mint dajka került alkalmazásba. Új kolléganő érkezett az iskolánkba is, Gadavicsné Szabó Tünde, így már három tanítónő végzi az iskolások oktatását. Megköszönve érdeklődését lakóhelyének közügyei iránt.

Németh Tamás
polgármester

Kedves Betegeim!

Ebben az írásban a közelgő őszi, és a vele járó gyakoribb, illetve bármikor előforduló megbetegedések otthoni/rendelői ellátásával foglalkozunk.

Nátha: amennyiben orrfolyásuk jelentkezik, fontos teendő a bizonyos időközönkénti lázmérés.

– ha a hőmérsékletük 38 °C felett mérhető, lázcsillapító tabletta bevétele indokolt. (Algopyrin, Algoflex, Nurofen, Panadol, Rubophen stb.) Lázcsillapítót 3 óránként lehet bevenni, ha a láz ismét 38

°C fölé szökik. Az Algopyrin kivételével ezek vény nélkül kapható készítmények.

– további teendő orrcsepp/orrspray (Nasivin, Novorin, Otrivin) használata (3-4 óránként), megelőzendő, hogy a váladék a megduzzadt ornyálkahártya miatt az arcüregbe szoruljon arcüreggyulladás előidézőve.

– Calcium + C-vitamin pezsgőtablettából napi 1 tabletta elfogyasztása a panaszok fennállásáig gyulladáscsökkentő és orrfolyást csökkentő hatása miatt.

– Amennyiben a váladék szintelen, és egyéb panasz nem társul az orrfolyáshoz, rendelői ellátás nem szükséges.

Nátha + torokfájás + (köhögés) + láz: amennyiben az orrfolyás sárgás-zöldes színű, a láz tartósan fennáll (3 napon át

legalább), és torokfájás/köhögés jelentkezik, rendelői ellátás szükséges. Amíg ez megtörténik a náthánál ismertetett terápiás eszközök otthoni bevetése ajánlott.

Önmagában láz, egyéb panasz társulása nélkül rendelői ellátás szükséges, addig lázcsillapítás a fent leírt módon.

Hasmenés: hasmenésnek nevezzük, ha a napi székletürítés 3 alkalomnál több, valamint, ha a széklet víztartalma 75%-nál magasabb. Formált, normális állagú, napi 3-szori széklet, nem hasmenés. Amennyiben a fenti kritériumoknak hozzávetőleg megfelelő panaszuk van, elsődleges teendő a bő folyadékfogyasztás (napi 2.5-3 l), valamint a diéta (főtt krumpli, pirítós, ropi, keksz, alma, banán, étcsokoládé). Tejtermék fogyasztása a panaszok kezdetétől számított 1 héten belül nem javasolt. Ha a panaszok 3

napnál tovább tartanak, rendelői ellátás indokolt, valamint akkor is, ha a széklet véres-nyákos színű. Láz esetén lázcsillapítás. (ld. fent)

Hányás: a hányás, mint tünet, több betegség velejárója is lehet. Leggyakrabban vírusfertőzés következménye, gyakran jár együtt hasmenéssel. Teendő ugyanaz, mint a hasmenésnél buboréktól mentesített kóla és B6-vitamin kiegészítéssel. Amennyiben a hányás önmagában lép fel hasmenés nélkül, és hasi fájdalom társul hozzá, rendelői ellátás indokolt, kiváltképp, ha láz is fellép.

Reményeim szerint ezzel a segédlettel hozzájárulhatok gyorsabb és könnyebb gyógyulásukhoz.

Dr. Hang Dóra
házi orvos

Légzésfigyelők otthon

Bölcsőhalál és ennek okai. A bölcsőhalál hirtelen, váratlan halál, az esemény legtöbbször alvás közben – gyakrabban az éjszaka folyamán – következik be. A szülő nem észlel harsány, tipikus tüneteket, az eddig normálisan viselkedő csecsemő tónustalanává válik, hangot nem ad, légzés, mozgás nem észlelhető, esetleg a bőr és a nyálkahártya színe megváltozik. Az is előfordulhat, hogy

gyomortartalom jut vissza a garatba, szájüregbe (reflux). A közvetlen kiváltó ok ismeretlen, de számos tényező szóba jöhet:

- kóros reflexek a gyomortartalom visszacsorgása során
- hason fekvő alvási helyzet
- túl meleg, levegőtlen szoba
- dohányfüstös levegő
- gombával, baktériummal fertőzött matrac
- veleszületett anyagcserezavarok
- alacsony születési súly, koraszülöttség
- nem megfelelő ágyazási technika (párna a csecsemő feje alatt, nagy, vastag takaró)

Eddigi ismereteink alapján ma úgy fogalmazhatunk, hogy a bölcsőhalál nem vezethető vissza egyetlen okra, hanem többetnyezős, multifaktoriális eseményről van szó. Ha e tényezők közül egyik-másik szerencsétlen módon találkozik, akkor ezek egymás hatását erősítve vezethetnek adott esetben sajnálatosan halálhoz.

Mit kell tudni az otthoni monitorizálásról? Minden csecsemőnek javasoljuk, hiszen jelenleg nem rendelkezünk egyetlen diagnosztikus lehetőséggel sem, amely képes lenne előre megjósolni a tragédiát. Azt a kérdést tudjuk csak körüljárni, hogy a laikus szülő számára otthoni körülmények között, mi az a minimális feltételrendszer, amely szükséges ahhoz, hogy az újraélesztést, az akut életveszély elhárítását késedelem nélkül elkezdhesse. A választott monitor legyen biztonságos, használata ne veszélyeztesse a csecsemőt, téves riasztásokat ne produkáljon. A legfontosabb, hogy a szülő felkészült legyen, hogy mi a teendő, ha a készülék beriaszt. Hisz nem a doboz ment életet, hanem a szülő! Szombathelyen a Fogaras utca 6. szám alatti gyermekrendelőben szerveznek havonta egy alkalommal ilyen felkészítő előadást, minden hónap második kedd vagy szerdáján. Érdeklődni telefonon lehet: 94/315-416.

Molnárné Németh Emma
védőnő

Falunapi képriport

Július 15-én falunapot tartottunk, képes beszámolóink. **N. T.**

Szüreti felvonulás

A 2015/16. tanév Náraiiban

2015. szeptember elsején elkezdődött a Nárai Iskola új korszakának második tanéve. Sok változás történt. Az épület átalakításra került az Önkormányzat jóvoltából. Mivel már négy évfolyamon zajlik a tanítás, két teremre van szükségünk. Gipszkarton fallal és egy új ajtó beépítésével

a nyáron megtörtént a teremlevásztás. Köszönöm a gyors intézkedést Németh Tamás polgármester úrnak! A tanulók és a tanítók létszáma is nőtt. A gyerekek már 14-en vannak. Mi, tanító nének pedig hárman. Szeleczkyné Grámán Éva hetente két német- és két rajzórát tanít nálunk. Mellette a Paragvári Iskolában is dolgozik és szakértői feladatokat is ellát. Új tanító néni is érkezett. Ő Gadavicsné Szabó Tünde, aki a 2. és 4. évfolyam tanítója és napköziben is dolgozik. Szombathelyről jár hozzánk autóval. A harmadik tanító vagyok én, mint osztályfőnök és elsősorban az 1. és 3. évfolyamot taní-

tom, illetve napköziben is vagyok hetente két napot. Szeptember 24-én pedagógusminősítési eljárásom estem át. Ezen min-

den pedagógusnak meg kell mérettetnie magát 2018-ig. Így, utólag már örülök, hogy jelentkeztem és viszonylag korán le is tehettem a pedagógus I. kategóriából a pedagógus II.-be besoroló vizsgát. Nagyon hálás vagyok a Paragvári Utcai Általános Iskola igazgatónőjének: Kőváriné Fekete Mariettának és az igazgatóhelyettesnek: Horváthné Szalay Gabriellának a sok segítségért!

Az új tanévet öt elsős kislány kezdte meg nálunk. Nagyon gyorsan beilleszkedtek. Az iskola minden tanulója segíti, biztatja őket. Már most jó közösségről beszélhetek, pedig csak egy hónap telt el. Továbbra is köszönöm a szülők segítőkészségét, megtisztelő bizalmát. Ebben a tanévben is igyekszünk munkánk legjavát nyújtani. Kérem a falu lakosságát, hogy támogató figyelmüket továbbra is élvezhessük! Minden jellegű segítséget szívesen fogadunk!

Marton Melinda
osztályfőnök

Náraiért Egyesület hírei

Az elmúlt három hónapban elsősorban a falubusz pályázaton nyert busz beszerzésének ügyeit intéztük. Mire az újság megjelenik, talán nálunk is lesz ez a szép új busz, melyet Nárai lakosságának javára fogunk üzemeltetni. Az önkormányzattal és a többi civil szervezettel kötött működtetési megállapodás értelmében látja majd el feladatát. Az önkormányzati képviselők által felajánlott tiszteletdíjakból és az egyesület erre szánt költségvetéséből sok új eszközzel gazdagodott az iskola. Vásároltunk olvasókönyveket, földgömböt, térképet, felmérő füzeteket, tankönyveket. Került a falra dekoráláshoz parafa tábla. Tudjuk a gyerekek munkáit tárolni mappákban, dosszi-

ékban. Készültek szemléltető táblák, beszereztünk barkácsoláshoz elengedhetetlen eszközöket is. A fénymásoláshoz örökké pótolandó festékpátront is az Egyesület segítségével vásárolunk. A téli időszakban adventkor, karácsonykor és a szülői munkaközösségi bálkor találkozhatnak velünk lakótársaink. A személyi jövedelemadó 1%-ból 130 ezer forintot utaltak a számlánkra támogatóink jóvoltából. Köszönjük! Nárai javára fordítjuk.

Marton Melinda
szervező-titkár

Staféta

Még javában tombolt a nyár, mikor Horváth Bianka Werderits Hannának adta át a stafétát. Hanna szívesen vette a felkérést és az alábbiakat osztotta meg az újság érdeklődő olvasóival:

Werderits Hannának hívnak, októberben lesz 13 éves. 7 éve költöztünk Nárai Szombathelyről. A családommal, a Liliom utcában lakunk, anyukámmal Werderitsné Lanki Gabriellával és nővéremmel Werderits Ivettel (ő 15 éves). Apukám Werderits István sajnos két évvel ezelőtt meghalt.

Szombathelyen, a Brenner János Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium nyolc osztályos gimnáziumában tanulok, most vagyok 7. osztályos. Nagyon szeretek ide járni, sok barátom van az iskolában. A tanárait is szeretem, kedvesek és segítenek nekünk mindenben, sok külön program is van az is-

kolában. Idén már modern, új környezetben is tanulhatunk az új iskolában. Első osztályos koromtól a Bartók Béla Zeneiskola tanulója is vagyok, pár évig furulyán játszottam, idén kezdtem a 3. évet zongora szakon. Mellette második éve röplabdázom is a szombathelyi sportiskola szakosztályában, már országos bajnokságon is voltam a csapattal. A Savaria Múzeumban működő Múzeumbogár Klubnak is tagja vagyok, sok érdekes dolgot tanulok itt is. Nagyon szeretek sütni, bonyolultabb süteket is készítem már, szeretnék érettségi után majd ezzel is foglalkozni. Most a tanulás, a zongora és a sport mellett erre sajnos kevesebb időm van. Szeretem az állatokat, otthon 1 kutyánk és 4 cicánk is van. Devecseri Nórit ajánlanám a következő interjúra, aki az osztálytársam a gimnáziumban. Lejegyezte:

Marton Melinda

Fenyőfa kivágható

A temetőben középtájon lévő nagy fenyőfa olyan mértékben megdőlt, hogy eltávolítása szükséges. Már a gyökerei is feljöttek, ezáltal balesetveszélyt előidézve. Akinek szüksége

volna egy fenyőrönkre, jelezze, elviheti. Érdeklődni és részletek a Polgármesteri Hivatalban.

Németh Tamás

A temető előtti Mária-fülke felújítása

A temető előtti Mária-fülke 1939-ben, a Hősök terén lévő Hósi emlékmű építéskor került ide áthelyezésre. Talapzata részben a régi elbontott anyagból épül fel. Az eredeti fából fa-

ragott Mária-szobrot sajnos az 1980-as évek végén ismeretlenek ellopták, azóta egy kevésbé értékes szobor került benne elhelyezésre. Korából adódóan a Mária-fülke mára erősen felújításra szoruló állapotba került. Surányi Pál és felesége, Surányiné Varga Margit és családjuk kerestek meg azzal, hogy szeretnék, ha a Mária-fülke újra a régi fényében ragyogna, magukra vállalva annak minden felújítási költségét. Margitnak és Pálnak sikerült is olyan építési vállalkozót találniuk, aki az idei szeptemberi Mária-búcsúra vállalta a teljes renoválást. Kérem engedjék meg, hogy Nárai község Önkormányzatának nevében ezúton köszönjem meg önzetlen felajánlásukat! Surányi Pál és felesége Surányiné Varga Margit jólelkűségéből Nárai egy újabb szeglete újulhatott meg! Tisztelettel:

Németh Tamás
polgármester

Elhunyt Németh Tamásné

Idén áprilisban elhunyt Németh Tamásné az egykori nárai iskola tanítónője, igazgatónője. Németh Tamásné (1934–2015) 1962-ben érettségizett Szombathelyen, majd a tanítónőképző elvégzését követően 1965-ben, mint fiatal tanítónő kezdett dolgozni a Nárai iskolában, ahol egészen nyugdíjazásáig állt alkalmazásban, mint iskolaigazgató vonult

nyugdíjba. Németh Tamásné Szombathelyen élt, onnét járt ki Náraiba tanítani. Két gyermeke gyászolja, lánya Helén és fia Tamás. Németh Tamásné – több generáció pedagógusa – 72 éves volt. Nyugodjék békében.

Németh Tamás

Náray-Szabó István professzor életéről és tudományos működéséről

Eddig publikálatlan írás a Magyar Vegytudományi Múzeum archívumából (Nr. 18748) – szerzője Bendeffy István.

Folytatás

Az ember

Akik közelebbről ismerték, azok is nehezen tudták eldönteni, hogy tudása vagy pedig szilárd jelleme volt-e csodálatra méltóbb. Kissé zárkózott, rendkívül pontos, kutatómunkájában precíz, bátor, takarékos, puritán, minden körülmények között korrekt, igazságos és őszinte ember volt. Szeretni csak azok tudták, akiknek alkalmuk volt rendkívüli jellemét, bölcsességét

és nemcsak szorosabb szakmája, hanem az élet, az irodalom és a művészet széles határait is felölelő tudását megismerni. Jellemének fő vonása: szilárd volt, mint a kőszikla. Valótlant soha nem mondott és senkinek nem ígért, sőt az igazságot könyörtelenül szemébe mondotta mindenkinek: tudományos konferenciák pódiumán, az egyetemi [...] értekezleteken és a bíróságon egyaránt. Bizonyos türelmetlenség élt benne, nemcsak a tudományos dolgok, hanem az emberek meg- és kiismerése iránt is. Rendkívül impulzív egyéniség volt. Az igazságtalanságot és a becstelenséget megbocsátani nem tudta; véleményét mindig és bárkivel szabadon közölte. Éppen ezért számos ellensége is volt, főként saját szakmája körében, ezekkel fáradszóról kemény küzdelmet vívott. Szellemi rangjának élete legnehezebb pillanataiban és napjaiban is tudatában volt. Németül, angolul és franciául tökéletesen fogalmazott, beszélt és előadott, sőt latin tudása is messze felülmúlta az átlagot. Mindezt egész hihetetlen appericiálós képességének és memóriájának köszönhette. Rengeteget és gyorsan olvasott: szak- és szépirodalmat egyaránt. Egy 4-500 oldalas könyvet 1-2 nap alatt kiolvasott, emlékezetében tartott és adott esetben idézett is. Írásaiban mindig szabatos, rövid, világos mondatokban fogalmazott. Egy-egy kézikönyv megírása nem jelentett nagyobb nehézséget számára. Könyveit odahaza, családi körben, gyermekei nyüzsgése közben, beszélgetésektől

meg-megszakítva írta. Tudását a tömegember felismerni nem tudta. Szellemi nagyságához mért igazi, méltó elismerést csak külföldről kapott. (Munkáinak 3/4 részét külföldi tudományos intézetek igényelték és vásárolták meg.)

Saját személyét illetően igénytelen volt. Kevéssel beérte. A pénz egyáltalán nem érdekelt. Az sem, hogyan vélekednek róla az emberek. A hiúság távol állott tőle. Annak ellenére, hogy több ízben méltánytalan mellőzés érte, nem volt boldogtalan, csak elégedetlen, de nem a maga körülményeivel. Az igazságtalanság mély sebet ütött rajta, de erről soha nem beszélt, csak halálos ágyán tett erre vonatkozó futó célzást.

Legnagyobb értékű tulajdonsága hazaszeretete volt. Fiatal kora óta, kezdő mérnöki fizetéséből támogatta a kibontakozó falukutató mozgalmat [...]. Sohasem szűnt meg szeretni ezt a földet, s ezt a népet, életének legnehezebb perceiben sem. Sok alkalma lett volna, hogy elhagyja az országot, nem tette. Helyt állt legutolsó percéig. Mindig ott, ahol kellett: 1944-ben a németekkel szemben kibontakozó ellenállási mozgalomnak is tagja volt.

1969-ben, hetvenedik évének betöltése után kérte csak nyugdíjazását. Az MTA Központi Kémiai Kutató Intézetéből ment nyugdíjba, de a nyugalmasabb életet nem sokáig élvezhette. Három év múlva tüdőgyulladást kapott. A budapesti Bajcsy-Zsilinszky kórházban súlyos háborús sérülése is kiújult, és ez is siettetette 1972. szeptember 16-án bekövetkezett halálát.

Náray-Szabó István professzor markáns és impulzív tudós egyéniségének váratlan távozása pótolhatatlan hiányt jelent – s fog még sokáig jelenteni – a magyar kémiai kutatás színvonalában. Neve és emléke azonban kitörölhetetlenül megmarad a nemzetközi és hazai tudománytörténet lapjain; de még inkább élő erőként hat majd tovább abban a fiatal tudományos kutatónemzedékben, amely az ő keze, vezetése és irányítása nyomán talált magának utat és kovácsolódott össze. Külföldi szaklapok és tudós intézmények tucatjai emlékeztek meg haláláról, elmondva róla [...] „Üstökös volt, s amerre elvonult, megvilágította az eget!”

Németh Tamás
polgármester

Labdarúgás

A csapat a 2015–2016. évi bajnokságot a szombathelyi megyei III.o. kezdte meg. Az átigazolási szezonban hat játékost igazoltunk. Rozmán Pált Újperintből, Németh Bencét Vasasszonyfáról, Németh Rolandot és Giczi Tamást Jákról, Rudolf Lászlót Lukácsházáról, Tancsics Attilát Rábatöttösről igazoltuk. A csapat jelentős erősítést könyvelhet el. Megbíztuk Vajda Gyulát

edzőnek, hogy készítse fel a csapatot a bajnokságra. A magyar kupában két fordulót játszottunk. A bajnokságban öt forduló után négy győzelem és egy vereség a mérleg. Bízunk a további jó szereplésben. TAO pályázaton újból van egy 1.300.000 Ft elnyert pályázatunk a bajnoki szezonra sportfelszerelés vásárlásra. Továbbra is várjuk szurkolóinkat a mérkőzéseinkre. A csapatról friss információ a www.narai-sk.hu weboldalunkon érhető el. Tisztelettel:

Koltay István
sportkör elnök